

dem; som dugde. Och jag tror, m. H., att om detta är en pligt; så är det en ej mindre för ansvariga ministrar än för de ansvarsfria. Se der allt, hvad jag påstått.

Gr. Ni synes vara i osäkerhet, om en föredragande, som icke är Statssekreterare, likväl är underkastad samma censur af Constitutions-utskottet, som en ordinarie Statssekreterare.

Cour. Förlåt mig. Jag är blott säker derpå, att den föredragande, som ej är Statssekreterare, icke kan af Konungen efter godtfinnande afsättas, och att en anhållan derom af Ständerna, som kan göras emot den ordinarie Statssekreteraren således skulle emot den andra vara utan ändamål. Om Constitutions-Utskottets rätt att ställa honom under tilltal har jag intet tvifvelsmål yttrat.

Gr. Nu till hufvudsaken. Var förhållandet i Wexiö och Hernösand alldeles lika, då Kongl. Maj:t den 16 Febr. detta år afkunnade Dess nådiga beslut angående dessa städers båtsmanshåll? Allt hvad Ni härvid resonnerar om huru det borde eller kunde eller skulle vara, verkar intet på hufvudsaken.

Cour. Antag blott detta, m. H., och er klient är fri. Får jag icke resonnera om hvad som bör och kan och skall vara; så har jag ingen ting att resonnera om. Segrar jag icke, när jag visar, att det förhållande, som tilläventyrs är, icke är det, som bör vara; då är min undergång i förväg afgjord, och det förundrar mig blott, att man nöjer sig med det straff, Ni ensam ådömer mig.

(Men, m. H., — förlåt ett afsteg — huru Ni i detta blad ritar ut om långsamsheten af Hr. Halls process! — Har han nu först fått konkursdom af Rådstugurätten, säger Ni? Jag har tyertom hört,

att Konungens dom i hans konkurs fallit redan 1810.

Gr. Huru skall jag förstå den saken? —

Cour. Som Ni behagar — fortsättom).

Gr. Ni har ej kunnat fortfara att bestämmt påstå, det förhållandet med båtsmansvacance-afgiften i Hernösand och Wexiö vid den tid, då Kongl. Maj:ts nådiga beslut fattades, var fullkomligen lika, d. v. s. Ni har redan nödgats medgifva, att Ni i hufvudsaken haft orätt.

Cour. Jag tviflar, att någon annan än Ni skulle tillgripit detta argument, i fall han haft något bättre.

Jag har aldrig brytt mig om, huru förhållandet varit med båtsmansvacance-afgiften — jag kan icke fortfara att påstå, hvad jag aldrig påstått. Det är blott Ni, som fortfar att vederlägga, hvad ingen antagit, bevisa, hvad man aldrig gjort Er stridigt, och sedan ropa, att er motståndare haft orätt och att han medgifvit det.

Hvad jag sagt och hvad jag försvarat är, att förhållandet med båtsmansvacance-afgiften, dess debitering och utgörande, icke bevisade, huru båtsmans-roteringen var ålagd; att upbördsverket, som blott visade, huru vacance-afgiften blifvit afgjord, icke dugde till grund för frågans afgörande, emedan den handlade om deltagande i hvad stadens jord var ålagd, och att man således icke svarade på frågan, då man svarade med upbördsverket. Detta hoppas jag vara begripligt för alla människor, som någon ting begripa.

Gr. Hvarest skall man söka tillförlitlig underrättelse om stadens onera, om i dess upbördsverk?

Cour. Gissa, Herr Granskare. Eller fråga dem, som veta. Jag har bevisat, att upbördsverket icke är rätta källan, emedan frågan om åläggandet skall besvaras innan man vet, om upbördsverket öfver-

ensstämmer med åläggandet. Härmed tror jag mig redan hafva gjort nog; men jag har derutöfver också anvisat en bättre grund än upbörds-verket, nemligen den allmänna regeln, att rotering är grundskatt och att det således åtminstone på hvarje ställe måste visas, att annorlunda förhåller sig, om man vill göra ett undantag från denna regel. Nu är det dömdt, att den i Wexiö icke är grundskatt, utan åligger blott borgeliga näringen, det vill säga, att båtsmän för Wexiö ej mer existera, om borgeliga näringen der blir för svag att kunna underhålla det stadgade antalet — ty, märk, m. H., antalet är *stadgadt*, och redan deraf följer, att båtsmanshållet icke är en tillfällig contribution, en beviljning, såsom det skulle vara, om det berodde af borgeliga näringen. Också undfaller Er sjelf den bekännelsen, att båtsmanshållet är ett onus på staden. Och hvad säger Ni emot mitt argument, att man genom upbördsverket ej kan komma till det omdömet, att båtsmanshållet icke är ålagdt stadens fastigheter, om man ej visar, att sådana borgare i Wexiö funnits, som icke deltagit deruti, ehuru de ägt hus?

Gr. Jag säger, att detta påstående saknar all rimlighet.

Cour. Ni menar väl, att det riktigt bevisar orimligheten af hvad jag påstår vara orimligt — och sådan är dess afsigt. Ty huru skall man bevisa, att någon jord i Wexiö är fri från åläggande af båtsmanshåll, om man icke kan bevisa, att den någonsin varit fri derifrån i andra ägares hand, än deras, hvilkas befrielse just var, hvad som skulle afskaffas i utbyte mot borgares lösningsrätt? — Skulle likväl Ni, Herr Granskare, icke begripa detta; försök då, om Ni åtminstone kan begripa, att man ej bevisar jordens befrielse från rotering derigenom, att roteringen icke utgår *endast*

af jorden; och att således, äfven om upbördsverket i Wexiö vore alldeles enligt med det ursprungliga åläggandet, man dock genom upbördsverket aldrig skulle kunna komma till det omdömet, att jorden är fri från båtsmanshåll, så länge man såge alla jordägande borgare debiterade till vacance-afgift, ehuru många icke jordägande man såge dermed belastade. Detta synes Ni åtminstone hafva insett, då Ni påstått, att båtsmanshållet i Hernösand verkligen utgår både af borgelig näring samt hus och jord gemensamt.

Gr. Om båtsmanshållet icke utgår af hus och jord, är icke det detsamma, som att hus och jord äro derifrån befriade?

Cour. Store Granskare! Det är icke detsamma. Man är icke befriad från allt hvad man icke gör. An mindre är någonting icke ålagdt derföre att det icke utgår — och om åläggandet är här endast fråga, såsom jag nu så ofta för Er haft äran uprepa.

Gr. Nej, frågan är icke blott om hvad som blifvit ålagdt, utan jemväl, huru det blifvit utgjordt — det senare till och med mycket mera än det förre; ty om detta var ingen tvist upkommen.

Cour. Rätt så, Herr Granskare! Skär af den gordiska knuten. Ni kommer lika långt med detta, som med alla edra bevis. Författningen talar om deltagande i de onera, som äro ålagda. Detta anstår icke Er, förlikar sig icke med er plan; derföre förkunnar Ni, att fråga är om det utgjordt mer än om det ålagda, och att ingen tvist om det ålagda är upkommen derigenom, att man vill hafva författningen efterlevad, som handlar blott om det ålagda. Årestoder åt en sådan Granskare! Flyn till honom J alle, som arbeten och ären betungade. Följen hans exem-

pel — och J skolen aldrig mer behöfva lemna någon ting obevisadt.

Gr. Flere städer finnas, utom Wexiö, hvarest båtsmansroteringen ligger på borgerliga rörelsen och ej på jord och fastighet. Ibland dem må vi i synnerhet nämna Stockholm, som håller 100 båtsmän, då staden snart sagdt icke äger någon jord.

Cour. Fråga är ju om rotering på hus och tomter. Finnas då icke sådana i Stockholm?

Gr. Dessa 100 båtsmän aflönas af stadens enskilda penningeverk, och ingen husägare, som icke är borgare, finner någon afgift dertill på sin debetssedel uptagen.

Cour. På det sätt, som Ni resonnerar, kan Ni äfven så väl påstå, att båtsmansroteringen i *alla* städer ligger på borgerliga rörelsen, och ej på jord och fastighet. Ingen husägare, som icke är borgare, har någonstädes deri deltagit, förr än det genom 1810 års concessioner blef ålagdt. Vet Ni, om Stockholms borgerskap, i anledning deraf, gjort något anspråk på förändring? Tilläfventyrs har borgerskapet ansett icke rätt konseqvent att göra det, i betraktande af vissa andra bekanta steg mot nämnde concessioner.

Gr. Kongl. Maj:t har år 1797 från deltagande uti båtsmanshället i Söderköping befriat dem af Ridderskapet och Adeln samt Presterskapet jemte öfrige Ståndspersoner med flera, hvilka, utan att idka borgerlig handel och handtering, i och vid berörde stad besitta hus, tomter och jord.

Cour. Och hade Kongl. Maj:t kannat döma annorlunda, innan concessionerna gäfvos, hvartill hade de då behöfts? Men frågan är, om Kongl. Maj:t *nu* skulle gifva samma beslut. Det finnes ingen stad, m. H., der andra jordägare än borgare före år 1810 deltagit i båtsmansroteringen.

Gr. Uti den Kongl. Resolutionen för

Söderköping heter det bland annat: "Båtsmanshället är bland borgerliga besvären, och besittning af jord är icke den enda förmån, hvarföre samma besvär borgerskapet åligger, utan dertill bör äfven och i synnerhet föras handel, handtverkerier och näringar m. m."

Cour. Ja, besittning af jord är icke den enda grunden för roterings-besväret. Hvar har jag sagt, att det var den enda? Alltid vederlägger Ni, hvad jag icke påslätt.

Gr. Men Ni har frågat, om icke i allmänhet våra städers båtsmansrotering står i förhållande till deras jordrymder.

Cour. Är det syndigt att göra en sådan fråga? Tillåter Ni mig icke, att än en gång framställa den till Er, m. H., som ännu icke uplyst mig om något annat undantag än Stockholm, i fall det skall vara ett? Finner Ni icke, att *städerna i allmänhet* är mindre vidsträckt än det skulle vara att säga *alla städer utom Stockholm*?

Gr. "Om (säger det Kongl. utslaget), tomter och jord i Söderköping varit grund den till båtsmanshället vid dess första inrättning, hade någon viss rotering eller afgift å tomter och jord i sådan afsigt bordt sättas, hvilket bevisligen aldrig skett."

Cour. Jag ser ingen auctoritet i det Kongl. utslaget. Jag ser blott, att förhållandet med Söderköping var då detsamma, som nu med Wexiö, att man icke fått reda på grunden till båtsmanshället, utan blott resonnerade derom — ehuru man icke då gick den lätta vägen, som nu, att slita frågan med uphördsvirket. Om viss afgift å tomter och jord för båtsmanshället bordt sättas, men aldrig blifvit satt; så följer deraf ingen ting vidare, ehuru det Kongl. utslaget deraf drager en slutföljd.

Gr. Extra Roterings-instructionen af år 1811 säger, att städernas jord bör, för så stor del, som den uti det gamla båts-

manshället icke redan till fullo deltaget, med extra rotering beläggas.

Cour. Hvad vill Ni säga härmed? Ser Ni icke här, att städernas jord brukar deltaga i båtsmanshället? Detta är ju, hvad jag påstår.

Gr. Båtsmansroteringen i städerna är verkligen icke någon grundskatt, utan ett borgerligt onus, som städerna måste utgöra, ehvad de hafva jord eller ej.

Cour. För att hafva grundskatt, behöfves det icke att äga jord, utan blott att vara belägen på jorden. Ni har säkert hört omtalas väderqvarnar med grundskatt, i fall Ni annars är så hemma i Kammarverket, som det synes. Nu nekar Ni väl icke, att städerna i allmänhet ligga på jorden. Att städerna, ehvad de dessutom äga jord eller icke, kunna hafva rotering till grundskatt, har Ni således ingalunda vederlagt. Att åter rotering verkligen alltid är en grundskatt, d. v. s. en bestämd utskyld, lagd på fast egendom, det skall Ni få höra bejakas af alla dem, som hafva minsta begrepp om vår beskattning.

Härmed skulle jag tycka det för denna gången vara nog. Ingen läsare lär längre orka följa med vår tvist. Jag lemna därför resonnementerna om Hernösand. Har jag deri orätt; så hafva Herr Referenten och Statsrådet äfven orätt, ty vi äro ense i den delen. Men Ni har efter sjelfva tvisten bifogat några grannlåter, som jag ej får lemna obesvarade. — —

Gr. Nej, hör ännu ett ord. Att npbördsverket i Hernösand icke blifvit rådfrågadt, kommer naturligtvis derutaf, att sådant icke varit satt i fråga hvarken af klagande eller svarande parterne, ej heller af Kongl. Maj:ts Befallningshafvande, som fällt utslag i ämnet.

Cour. Det sista skälet är bäst. Att upbördsverket icke blifvit rådfrågadt vid af-

görandet, kommer deraf, att den, som afgjort, icke rådfrågat det. Efter denna up-täckt, hvem kan väl klandra, hvad som skett? Att domaren skulle sjelfmant söka de uplysningar, han finner nödiga, men parterne icke förstå, det vet Ni är alldeles stridande mot svenska rättegångsordningen, hvilken till och med, såsom Ni anmärkt, befaller, "att hvarje mål bör föredragas och "afgöras i enlighet med de dertill och ej "efter de till andra mål hörande handlin- "gar." Förvånande ljus i lagfarenheten! Hvilket ofantligt steg framom allt hvad advokaturen hittills upfunnit! Nej, min Herre, Ni är skapad till någon ting stort. Med Er föddes, skall man snart säga, svenska Lagfarenheten fullvuxen.

Gr. Hernösands invånare hade öfverenskommit att fördela utgiften både på näring och rörelse och på hus och jord, till hälften för hyardera — —

Cour. Ja, och en sådan öfverenskommelse gör allt, verkar på tredje mans rätt, bevisar i frågan om hvad som är hus och jord ålagdt — alltsammans efter er djupa, outgrundeliga lagfarenhet. Men tro mig: denna djupsinnighet kan ej längre roa våra läsare; försök om att blidka dem med edra grannlåter och med de artigheter, jag skall bjuda till att i utbyte åstadkomma.

Gr. Blott ett ord ännu. Att utmäta vacance-afgiften af fastighetsägare — —

Cour. Eller, såsom jag yttrat mig, "utmäta andelen i detta besvär för hvar och "en husägare, som icke är borgare" — —

Gr. — var så mycket mindre någon svårighet, som fördelningen i kontant redan var upgjord och handlingarne bifogad.

Cour. Ja, sedan man godtyckligt antagit, att hus och jord skulle vidkännas hälften. Allt sedan Archimedis tid vet man, hvad det gör, att blott hafva en fast punkt gifven. — Dock, Ni har rätt. Presterska-

pet, som icke deltagit i denna öfverens-kommelse, kunde icke klandra den — och således var den utan tvifvel giltig grund för afgörande om Presterskapets rätt. Man kan säga, m. H., att Ni gör lagkloket; Ni skapar en alldeles ny, hvar Ni framför. Stanna blott icke för hastigt — och det bör kunna blifva någonting utaf. Man bör icke bortkasta så sällsynta upptäckter. — Med allt detta, m. H., ledsna våra läsare — skyndom då till komplementerna. Jag upprepar, att jag gillar beslutet om Hernösand, ehuru jag icke kan begripa de skäl, hvarmed Ni förfäktar det.

Gr. Nej, tillbaka till Vexjö — —

Cour. Af nåd, Herr Granskare, skona den arma staden! Jag försäkrar Er, att den Vexjöbo, som icke tror, hvad Ni redan sagt, skall än mindre tro, hvad Ni nu kommer att säga. Halten af edra läror är uppenbarad. Den, som icke är omvänd redan, låter icke omvända sig deraf. Men kom då en gång till komplementerna.

Gr. Er blygsamhet ägde ett stort värde, om hon vore upriktig, och om än låtsad, misskläder hon ändå icke.

Cour. Jag hoppas att få blygsamhet, när jag får förtjenster. För närvarande behöfver jag den icke. Att ärligt bekänna sina ofullkomligheter och brister, är ingen blygsamhet.

Gr. Jag kan ännu icke i denna punkt tro Er på edra ord.

Cour. Och dermed är jag icke missnöjd. Om Ni kunde tro mig; så kunde Ni äfven vara en vida farligare motståndare. Mången anser bristen på tro såsom en fullkomlighet. Jag åter tror, att det är en verklig brist.

Gr. Ingen har mera öppet och mera uppriktigt än jag gjort rättvisa åt Kurirens författare för dess utmärkta talanger som skriftställare.

Cour. Om någon annan hade sagt detta; så skulle jag tro mig börja att behöfva blygsamhet.

(Forts. c. a. g.)

UTLÄNDSKA NYHETER.

Domingö. En märkvärdig revolution har förefallit på den Kungliga delen af ön. Förloppet var hufvudsakligen följande: I medlet af Augusti månad blef Konung Henric (Christophe) anfallen af så häftiga slag-attaquer, att man tviflade om hans vederflände. Hans tyranni och grymhet tilltogo förfärligt på de sistå tiderna. D. 30 Sept. lät han kasta i fängelse Öfversten för 8:de Regimentet. Manskapet, som älskade sin Öfverste och dessutom njöt endast det ömkligaste underhåll, revolterade genast och intog staden St. Marc. Divisions-Generalen Romain (Prince du Limbé) blef med en del af arméen afsänd mot St. Marc; men han (som tyckes hafva varit inne i den sammansvärjning, som redan två månader var gjord af flera bland arméens befäl) förstod att till öppet uppror förvandla regimentets misantrum som förut egentligen yttrat sig genom knöt. Commandanten i St. Marc blef mördad och flere excesser begingos. Romain arbetade oförtrutet på utförandet af sin plan. I hans rapporter till Konungen skildrades saken såsom farlig och förkunnades, att trupper från Port au Prince voro i annalkande. Den sjuke Kungen affärdade Gen. Toussaint (Duc d'Onanimité) till Romain's undsättning och försvagade sig sålunda ganska mycket. Just detta väntade man i Cap Français. D. 6 Oct. om aftonen slogs general-marche, trupper och folk samlades och stadens Ståthållare, Gen. Richard (Duc de la Marmelade), understödd af hela garnisonen under Gen. Lebruns (Comte du Gros Morne) och flera Öfverstar, förkunnade det förtjusta folket frihet och throuens enära fall. Glädjen och entusiasmen voro öfvermåttiga, men lugnet fullkomligt. De oskyldiga fångar, dem Henrics grymhet så länge kvarhållit, befriades (till ett antal af 4000, största delen förskräckligt massacerade genom tortyrprygling), vapen utdelades och alla invånare, tillika med garnisonen, ryckte följande morgonen, väl beväpnade och med sex kanoner, ut till Haut du Cap, der en fast position intogs vid en brygga på vägen till Sans-Souci (Konungens residence). Henric, iradgande af rascri, gaf befallning att för-

störa Cap. Fr., att mörda allt hvad lif hade och icke ens skona barnet i moderlifvet. Hans värdiga anhängare och verktyg, Gen. Noel (Prince Joachim, Duc du Fort Royal) åtog sig att genast verkställa befallningen och åttogade i spitsen för tyrannens lifgarde. Kl. 5 om aftonen d. 8 stod han framför bryggan vid Haut du Cap och upmanade sina trupper till anfall, med rop af: "Vive le Roi," men svaret blef: "Vive la liberte." En kaon lossades från de sammansvarna, dock utan att göra skada. Hastigt blef ropet: "Vive la liberte" allmänt, gårderna sutto af, kastade vapnen och sprungo med utbredda armar öfver bryggan, för att omfamna dem, som, lika med dem sjelfva, i flera år lidit förfärligt. (Andra berättelser innehålla, att några små skärmytslingar ägt rum, men att de sammansvarne, som ej ville utgjuta blod, höjt en hvit fana, då Konungens trupper genast nedlade gevär) Noel ilade tillbaka till Sans Souci och berättade sin herre, att allt för honom var förlorat. Då kokade raseri och hämd i dennes hjerta. Han befalld, att han skulle föras på Citadellet, der han ville spränga sig och sina ofantliga skatter (46 millioner Piaster) i luften. En million R krut var nedgrafen där och skulle hafva flera mil omkring slungat ofantliga stenmassor. Dupuy förstod att, under hvarjehanda förvändningar, hindra detta. Sedan allt var förlorat, rasade tyrannen mot gemål och barn. Kl. 10 på aftonen sköf han sig genom halsen och dog på stället. Nu blef glädjen allmän; trapparne och folket inträngde och plundrade palatset, innan liket knappast hunnit föras derifrån. Ingen ville göra kista, utan liket måste begravas, som det var, under en bastion. På två timmar plundrades en million i silfver, juveler, pengar o. s. v. — En af tyrannens sista befallningar var att mörda alla hvita och mulatter, dem han tillskref upresningen. — Hert. af Fort Royal är fasttagen. Kongl. familjen hade räddat sig in i staden. Några af tyrannens verktyg torde icke med lifvet komma ifrån saken. Kronprinsen och de öfriga verktygen vänta i kedjor sitt öde. Underrättelser af d. 15 Oct. innehålla, att friheten redan var proclamerad och att man höll på att utarbata en constitution, sådan som den var under Toussaint Louverture. Gen. Romain har blifvit President. Alla soldater erhålla dubbel sold. En del af de i citadellet förvarade penningar torde bringas i omlopp. Öfverstarne sjelfve rida patrull och utskicka allt onyttigt folk till Haut du Cap, där det, under arméens ögon, icke kan begå några excesser. — Boyer har lyckönskat till statsförändringen och bedt, att

man skall hålla hufvudmännen för Konungens skändliga parti väl förvarade. I öfrigt har han erbjudit hela sin magt till patrioternas biträde.

Från New York berättas af d. 11 Nov., att Boyer inmarcherat i St. Marc och troddes lätt intaga sin fordna fiendes land. Sammansmältandet till en stat försvåras inmedlertid ganska mycket af hatet mellan svarta och mulatter.

Spanien. Det beständiga Utskottet har påmint Krigs-Ministern om Cortes's beslut, att de i processen mot Porlier invecklade Officerare skulle employeras efter deras förtjenster. I anledning derutaf hafva deras namn på Kunglig befallning blifvit kungjorde.

Irren för Constitutionens sak är ganska stor. I Madrid hafva alla, män och qvinnor, börjat bära gröna band, med broderad inskrift: Constitutionen eller döden. I provincerna har man med entusiasm firat constitutionella Systemets seger vid de nyaste händelserna i Madrid. National-milicen i Catalonien har begärt att, 8000 man stark, få marchera till Hufvudstaden, för att brukas till Constitutionens uprätthållande. Inmedlertid höras från många håll ännu oroligheter. I Grenada äro 13 personer häktade, såsom de der haft för afsigt att omstörta den allmänna ordningen och plundra staden. Folket i Valencia skall hafva mördat flera munkar, som predikade fred och lugn.

Det påstås med visshet, att Ärkebiskopen af Valencia är deporterad till Rom. Hans stora inkomster äro anslagne till två pensioner, den ena för den aflifvade Vidals enka, den andra för en dotter af en Öfverste, som dött under tortur.

Det tros med visshet, att Riego blifver utnämnd till General-Capitaine i Arragonien, General Velasco i Guipuzcoa, General Odonofu i Madrid och Montillo till Xefe politico i Madrid.

I Cadiz hålla Dominicaner och Fransiscaner på att flitigt undervisa ungdomen i constitutionen, men Capucinerne befatta sig icke dermed.

En ministeriel tidning försäkrar, att Regeringen är i godt förstånd med alla nordiska hof, och att nationen icke har något krig med främmande magter att frukta.

Neapel. I Parlamentets session d. 16 Nov. föreslog Hr. Rioli, att hädanefter alla klosterlöftens afläggande må på Sicilien förbjudas, att alla Novicer, som vid lagens förkunmande (i fall förslaget antages) finnas i klostren, må uteslutas derifrån, och alla kloster, som innehålla mindre än 12 munkar, må uphållas. Alla de indragna klostren skulle

användas till froma stiftelser. — D. 14 läste Hr. Galanti ett betänkande, enligt hvilket riket skulle heta: Konunga-Riket Italien eller, till undvikande af diplomatiska tvister, Södra Italien. Derjemte föreslogs, att provincerna Molise, Capitanata, Bari, Otranto och Basilicata skulle återfå sina antika namn. Hr. Natale hade, i närvarande omständigheter, väntat ingen ting mindre än strid om namn; den enfaldige medborgaren skulle tro frågan vara om länder i månan, då han finge höra talas om Messapia och Peucetia; det stora problemet vore att utbreda klara begrepp om sakernas nya ordning, men icke att mörda tid och lust med småsaker. Presidenten påminde om dylika galenskapen under Franska revolutionen. Närmare utveckling af ämnet utsattes dock till en annan dag.

Portugal. Det nu till intet gjorda förslaget d. 11 Nov. tillskrifves endast Vice-Presidentens, den i Porto nästan förgudade Silveiras äregirighet, äfven som förslaget öfverändakastande tydligen är ett verk af den unga hjälten Sepulvedas trogna ståndaktighet. Silveira hade förstätt att bedraga alla; men de hafva återkommit från sin förvillelse. Det var Cabreira, som d. 11 gaf signalen till soldaternas resning, genom upläsande af dagordres på Rocio-torget; men soldaterna tego, och de lydte sedermera blott Teixeira befallningar. Äfven hvad Cabreira upläste från balconen kunde icke vinna hvarken folkets eller soldaternas bifall. Allt var stilla och visade motvilja. Det trogna partiet i Juntan skälldes af vederbörande för "de lärds faction." Ehuru mycket segren tycktes vara för Silveira, framlyste dock i officiella underrättelsen, att, icke allt var helt; förändringen förkunnades helt torrt såsom resultatet af en "militär-conference." — Att det som skedde d. 11, icke var i enlighet med allmänna tänkesättet, synes, bland annat, deraf, att 150 Officerare, i anledning deraf, begärde afsked. Detta är nu imedertid förekommet.

Silveiras brevväxling med Juntan har utkommit i tidningarna. D. 16 hade han begärt permission, för sin hälsas skull, på 30 eller 40 dagar. Juntan vägrade. Något derefter tillkännagaf S., att hans hälsa betydligt förbättrat sig; och åter en stund derefter nedlade han sitt embete, till dess läkaren kunde tillåta honom att återtaga sina functioner. Då svarade Juntan, att deri låg en orimlighet; "han resignerade, och straxt derpå talte han om återtagande af sina functioner." Då Juntan öf-

vervägat detta, och då fyra dess ledamöter beslutit att framdeles tjena staten, endast i händelse af hans bestämda afsked; så befallde Juntan honom att inom två timmar afresa till sitt gods Canellas och icke lemna det, utan Juntas tillåtelse. Han lydte genast och fick militär-escorte ur staden.

England. De ministeriella bladen hafva så länge och så groft smädat Drottningen, att hennes rättegångsombud ändtligen trott sig böra anställa process mot en af de gröfste smådarne, vid namn Jessop. — Londons Common Council har enhälligt beslutit meddela borgarerätt i staden åt Brougham, Denman och Lushington. Man trodde, att samma ära skulle vederfaras Williams, Tyndal och Wilde.

Valmännen i Westminster hafva enhälligt antagit flera skarpa beslut i afseende på Representationen och Ministeren. Drottningen skulle lyckönskas till sin triumf öfver sina mäktiga och elaka förföljare, och en petition ingifvas till Konungen, för att göra honom bekant med det onda, hvarunder nationen suckar och begära en reform i Underhuset, äfvensom Ministrarnes afskedande. En punkt i beslutet lydte äfven så: att Församlingen med stort nöje märkt den arbetande under Drottningens process. De på detta beslut grundade adresser skulle Hertigen af Bedford, Grefve Caernaerwon och Lord Erskine anmodas att öfverlemnna.

Tyskland. Från Troppau heter af d. 3 dennes; att båda Kejsarnes och alla de närvarande utländska Ministrarnes afresa derifrån är uppskjuten på obestämd tid.

Württembergiska Ständernas andra Kammare sysselsätter sig egentligen med sin riksdagsordning. D. 6 beslöts, efter långa debatter, att, om Presidenten vill deltaga i någon debatt, lemnar han sin presidentsstol och kan, i den förevarande frågan, icke åter intaga honom, förr än frågan är definitivt afgjord.

Öfra Italien. I händelse af ett krig mellan Österrike och Neapel, tros Påfven, hvars stater, i sådant fall, säkert occuperas, begifva sig till Genua. — De stora rörelser, som skulle äga rum vid Österrikiska arméen, äro provisoriskt inhiherade och öfvergången öfver Po sker icke för det närvarande. — En Kongl. Förordning från Mailand förbjuder utförsel af hästar till alla stater inom Italien och alla hamnar vid Adriatiska och Medelhafven.

STOCKHOLMS COURIER

Thorsdagen den 28 December.

Sine ira, studio et metu.

SAMTAL MED GRANSKAREN,

(Forts. och slut fr. N:o 103.)

Gr. Jag tviflade icke, att ert blad skulle blifva den bästa af våra tidningar.

Cour. Herrar Medbröder! Förtörnens icke. Han vill blott förråda mig genom kyssande.

Gr. Långe trodde jag, att de sköna orden i er devis: *sine ira et studio*, icke blott voro anbragte såsom en prydnad utan på er sköld.

Cour. Ack! min Herre, jag var obetänksam, när jag ditsatte de orden. Jag skulle annars hafva tvålat Er på ett annat sätt. Men jag väntade mig icke sådana motståndare.

Gr. Nu har jag deremot hela tiden uti edra artiklar röjt ett fortsatt bemödande att bara klandra, ogilla och fördöma, att nedsätta våra inrättningar, våra författningar, vår lagskipning, våra embetsverk och nästan alla våra inre förhållanden, och att ofta utan skäl uphöja och prisa utlänningens belägenhet på bekostnad af vår egen.

Cour. Tack, m. H. för detta vitsord. Riktigt öfversatt, är det i sanning det mest tillfredsställande, jag kan få. Och det är rättvist, ty det är blott min vilja, mitt bemödande, Ni prisar. Om jag någonsin

kunde frukta Er, så skulle jag frukta ert beröm. Hata mig derföre m. H. och fördöm mig, allt hvad Ni kan, om Ni ock skulle bringa mig att sjelf fatta hat och glöma mitt välspråk. — Dock, att hata Er, är mig omöjligt — jag kan aldrig glöma det oskattbara smickret af ert ogillande — jag kan ej blifva känslolös för den söta lukten af edra smädelser.

Gr. Nu tviflar jag, att vår litteratur och vår statistik komma att skörda de frukter af denna tidning, allmänheten i början med så mycket skäl tycktes deraf förvänta.

Cour. O! om jag vågade tro Er, min Herre! Ert tvifvel betyder visshet. Men här talar Ni åter, hvad Ni ej förstår. I början var jag således annorlunda, än jag sedermera blifvit. Och länge var jag så, enligt hvad Ni nyss lät märka. Mitt skuldregister har Ni också nyss uprepat. Dit hörer således icke min första artikel om skrän och embeten, icke den om Konungens Högsta Domstols försärande med Prestmannen Tybeck, hvilka begge tillhöra de tre första månaderna af min tillvarelse. Än mindre räknar Ni dit artikeln om Riksrätten i sjelfva de första numrorna — aldraminst *Prospetus*, som redan tillkännagaf en mening om detta *tredubbla skrä*, hvarunder Sverige arbetar, och hvars angripande ej kunde an-

nat än misshaga Er, som finner alla våra inrättningar så passande för vårt land.

Hvad Ni i sjelfva verket ej förlåter mig, m. H., kan då icke vara annat, än att jag förblifvit den jag var. Ni hoppades af mig ett slags bättring, och Ni är förargad att hafva bedragit Er. Men som man icke alltid i denna världen säger med egentliga ord, hvad man menar; så tillvitar Ni mig en förändring, då Ni ämnar beskylla mig, att icke vara förändrad.

Gr. Jag fruktar, att detta idkeliga begär att snart sagdt i tid och otid häckla och ogilla, kan leda till det olyckliga resultat, att kritiken förlorar hela sitt värde, att allmänheten, van att icke höra annat än ofta obefogade klander och klagovisor, slutligen ledsnar dervid och antingen icke läser, hvad som skrives, eller läser det utan att fråga derefter, och att till och med den verkliga brottslige och af bestraffningen träffade i denna förändrade sinnesstämning finner en ursäkt, då han lotsar (låtsar?) förakta kritiken och sätta sig öfver henne.

Cour. Och detta allt fruktar Ni. Således önskar Ni det icke. Det är väl derföre, som Ni förföljer endast den modererade granskningen, tadlar och fördömer endast den, som säger sanningen utan bitterhet och håller sig till sak, ej till person. Det är derföre, som Ni lemna obemärkt all verklig smädelse, alla obefogade anfall, alla obestämda insimulationer, med ett ord allt, hvad som kan verkligen leda till de följder, Ni fruktar. Allt sedan man lärde sig att bearbeta opinionen, har man förstätt hemligheten af denna taktik; och jag vore blind, om den skulle undfalla mig. Skada blott, Herr Granskare, att bearbetandet ännu aldrig lyckats för den skickligaste. Kanske skall det lyckas för Er.

Gr. Jag är icke någon obskurant. Ni kan ej äga renare nit för yttranderätten än jag.

Cour. Vet Ni någon, som kallar sig sjelf obskurant? Annars måste man, för att tro, hvad folk vittna om sig sjelfva, låta öfvertyga sig, att ingen obskurant finnes. — I allmänhet försvarar man sig icke, utan att vara anklagad, i fall man icke anklagar sig sjelf. God natt, m. H.; Ni må vara, hvad Ni behagar.

—————

*Några ord i anledning af några ord i
Stockholms-Posten.*

Tid och omständigheter äro alltid sådana, att rätt bör ske och lag och frihet försvaras. Det gifvas tider, då sådant icke låter sig göra, men aldrig någon tid, då det icke bör ske, i fall det kan. Den, som likväl icke vill medgifva detta, har sina goda skäl, att icke ingå i närmare undersökning derom. Så mycket kan man begripa af inledningen till den artikel, hvari Stockholmsposten bedömer vår afhandling om Konungens rätt att köpa fastigheter i Sverige.

Hvad man har svårare att begripa är de skäl, som hindra granskningen af denna afhandling i alla öfriga uppgifna afseenden. Sedan Granskaren öfvervunnit sin vedervilja för tid och omständigheter och sjelf bidragit till frågans undersökande, ehvad den är all tiden och omständigheterna påkallad eller icke; så tyckes han hafva allt att vinna, men intet att förlora vid blottandet af de brister, han antyder. Innefattar vår afhandling icke "någon större eller mindre nyhet i åsigt" (hvarpå den visserligen ej heller röjer något anspråk) så måste det nyare, som Granskaren har att tillgå, antingen vara mera passande efter tid och omständigheter, eller ock icke mera passande, än hvad vi anført. I förra fallet hade det varit ett läkemedel emot det on-

da, vi åstadkommit. I andra händelsen är det illa gjort att antyda, det ännu mera af icke förmånligare halt än vårt kunnat framdragas, hvarom icke ens någon aning bordt väckas, när man ogillar, hvad som redan skett. Vi fråga således, om icke det är bäst att tro, det Granskaren härntinnan behagat låta påskina någon liten stortalighet, och att de nya åsichter, han icke framvisar, förtjena föga afseende? — Med ännu större skäl fråga vi, huru han, som framkastar, att vår afhandling vore "i vissa delar afbruten, just der ämnet kunnat äska fortsättning," kan neka sig att fördunkla oss genom meddelande af denna fortsättning, som ämnet äskar? Ett sådant ädelmod erkänna vi oss aldrig hafva förtjent; och sjelfva sedelagen kan icke fordra det — icke gilla en sådan skonsamhet mot personen på, sakens bekostnad. — Att vår motståndare åter, icke undersöker huruvida vi varit "i vissa delar vidlyftigare, än som behöfdes," är väl dock det minst besynnerliga, emedan denna fras vanligen nyttjas utan all undersökning, och man dessutom gerna finner det vara för mycket, hvaraf man velat hafva alldeles intet. — Beträffande slutligen "ämnets vikt och grannlagenhet, enär det en gång är valdt till föremål för allmän granskning;" skulle man kunna fråga, om icke denna vikt och grannlagenhet ålägger en Granskare, sådan som vår, några förbindelser, äfvenså väl som oss. *Si quid novisti rectius istis, candidus imperti,* trodde vi vara regeln i sådant fall. Låt icke det viktiga ämnet förfuskas, m. H., sedan det en gång är valdt till föremål för allmän granskning, ehvad Ni tror, att det bordt väljas, eller icke — dölj icke, hvad Ni vet, i fall Ni vet något — gör för sakens skull, hvad Ni icke gör för Er skull eller för vår — visa, hvad Ni har att tadtla, eller låt bli att

tadtla -- se der det språk, vi tro oss; i hederns och medborglighetens namn, berättigade att föra till vår motståndare.

Deremot är det alldeles icke oväntadt, det är fast mera alldeles vanligt, att få höra talas om "direkta beskyllningar af nog svår beskaffenhet, ej blott åsyftade, men i sjelfva verket gjorda" — till och med om "häftiga anfall" och missbruk af vårt motto — der likväl ingen ting annat är gjort, än hvad som gjort sig sjelft, der saken ensam är afhandlad och händelserna upgifna, icke ett ord nämndt om skuld eller oskuld hos de handlande personerna. Man recommenderar moderation, och lofvar att tåla sanning, blott den säges anständigt och utan all bitterhet. Sådant sanning kommer — och hvad händer? Jo, den sårar desto djupare. Man finner, att ilska och smädelse skulle varit mindre farliga. Man hade kunnat förakta dem — mot sanningen måste man förtvifla — och rasa. O! du, som tillbeder hennes rena Gudom, bäfva för ditt öde. Välj dig andra Gudar. Blif smädare, skrikare, jakobin — och man skall tusen gånger lättare tåla dig. Långt ifrån att röja någon naturligt afsky för dig, skall man ganska lätt vara böjd att uptaga dig i förbund och vänskap — och från en frihetens profet, en maktens fiende, skall du på en gång känna dig förvandlad till en krypande matk, som tillbeder ingen ting annat än makten, och slutligen ofta till en maktägande, hätsk mot friheten och sanningen, men bevandrad i konsten att uppsöka och afväpna dem, som likna dig i ditt förra tillstånd.

Hvad frågan angår, som var Högsta Domstolen förelagd, så skulle det icke just vara omöjligt att "inse, huru den under "något annat vilkor kunnat komma under "Högsta Domstolens handläggning," än genom den nådiga remissen. Men vi begripa

icke, hvad detta skulle göra till saken. Att i alla fall "frågan", hos Högsta Domstolen, såsom annorstädes, "bör bestämma gränserna för svaret," är ostridigt och hade lika säkert bordt iakttagas, om det kommit an på att döma, som när ett underdånigt utlåtande skulle afgifvas. Men sedan frågan var besvarad, (om ock man antager, att svaret verkligen är enligt med lagarne) skulle väl ingen ting hafva hindrat Högsta Domstolen att säga sin underdåniga mening äfven om lagstiftningsgrunderna, hvilket den också i sjelfva verket gör, då den framdrager så mycket historiskt, som icke i något annat än detta afseende kan höra till saken eller inträngas inom den trånga bestämningen af svaret, då det skulle omfatta blott "hvad gällande lag stadgar." Det är då icke i "formen," utan i sjelfva saken, som vår mening är skiljaktig med Högsta Domstolens. Men vi uprepa, att den är skiljaktig, icke blott om lagstiftningsgrunder, utan om tillämpning af verkligen gällande lagar. Då Konungen hvarken hör till något af de fyra Stånden eller till någon klass af medborgare, (och här har vår granskare icke motsagt oss); så anse vi det uppenbart, att förbudet i adeliga privilegierna för Konungen att förvärfva frälse jord hvarken är uphäfvet genom den lag, som tillåter *alla fyra Stånden*, eller genom den, som tillåter svenska män af *alla medborgareklasser*, att förvärfva och besitta jord i Sverige. Detta skäl synes tillräckligt; och det behöfves ej mer än blotta kraften deraf, för att motivera beskyllningen emot oss om häftiga anfall -- en beskyllning, som ensam bättre än någon ting annat legitimerar benämningen *Förfäktare af offentlig granskningsrätt*. Sedan denna rätt nu ej mer kan störtas af sina fiender; ser man ej dessa mer -- *alla hafva blifvit dess vänner och förfäktare.*

I anledning af artikeln i Granskaren, angående Konungens Befallningshafvandes i Elfsborgs län utlåtande om Kronoskogarnas försäljning.

Att Konungens Befallningshafvande i Elfsborgs län skett orätt, läser icke böra betviflas; men hvarföre Granskaren häldre vill, att vi skola bära skulden, än Collegierna, är svårt, att förstå. Om de gjort en ogrundad upgift på Konungens Befallningshafvandes räkning uti en handling, som redan genom sin tillvarelse var publik och kunde tryckas af hvem som behagade, på Collegiernas ansvar; men vi deremot blott anmärkt, att upgiften var ogrundad; så frågas, hvem som här felat? och hvarföre, då Konungens Befallningshafvande blir lika rättfärdigad genom ådagaläggande af Collegiernas misstag som genom en tillvitelse mot oss, Granskaren icke heldre väljer, att uplysa allmänheten om hvad den *ännu* icke sett, verkliga beskaffenheten af Konungens Befallningshafvandes underdåniga utlåtande?

För öfrigt är det märkvärdigt, att Granskaren tillåter sig yttranden om Collegiernas *ruttna vishet*, just då nemligen, när fråga är om de Collegier, vi *verkligen* äga, och om misstag, som påstås *verkligen* vara begångna -- icke om Collegii-inrättningen i allmänhet, såsom vi någon gång omtalt den, med förutsättning af alla rättvisa undantag, och utan all tillämpning på de verk och personer, som nu verkligen existera -- en skillnad, som visserligen icke kunnat undfalla Granskaren, och utan hvars iakttagande man blottställer sig att antastas såsom smädare för sådana uttryck, som han nyttjat.

Följande handling är kanske nog märkvärdig, för att förtjena anföras, ehuru ganmal.

Hans Kongl. Maj:ts bref till Landshöfdingen i Södermanland Hr Hans Klerk af den 5 April 1696.

Wi hafve erhållit Eder underdånige, i går daterade skrifvelse; Och som J derntinnan underdånigst anhållen, att Borgmästaren måtte förbjudas till att företräda dess Borgmästerliga Ämbete dersammastädes, så länge och intill dess att Domb kan falla uti den emoot honom incaminerade saken, och man får se, om han vid Ämbetet blir conserverad; Altså länder Eder deruppå till nådigt svar, det finna Wi rättvist, att berörde Borgmästare verkligen företräder och exoccerar sitt Ämbete, till dess han lagl. blifver dömd; Och hade Wi ansedt Eder för en större Jurist, än att J skulle villja begynna en saak ab executione

CAROLUS

C. PIPER.

UTLÄNDSKA NYHETER.

England. Hertiginnan af Clarence har d. 10 dennes blifvit förlöst med en Priussessa, som fått namn af Elisabeth.

Addresser inkomma dagligen till Konungen och Drottningen. Den sednares svar äro nu icke så intressanta, som förr; förrådet tyckes vara uttömdt. Konungen får vara beredd på två slags svar. Det inkomma nemligen två slags addresser, det ena så kallade loyala, från ställen, hvaraf man finner ganska få i våra vanliga geografier; det andra af sådana, som begära ministrarnes afsättande. Bland alla voro säkert de märkligaste de, som af Lord-Mayoren, med suite, presenterades d. 8 och 9 dennes. Den förre var Aldermans-Rådets, som innehöll afsky för de nu allmänt gängse uproriska läror och betygande af undergifvenhet. Den sednare var den af Common Council (om hvars voterande redan är berättadt) och innehöll bekym-

mer öfver Ministrarnas steg, "så stridande mot Brittiska constitutionens anda och rättvisans allmänna grundsatser, så förstörande för nationens frihet och sanna interessen och för äran och värdigheten af E. M:ts thron." Derpå förekomma de skarpaste drag om skatternas ökande, äfven efter freden, om nya län, "för att underhålla onyttiga inrättningar, som lemna utvägar att försafva parlamentet, genom inflytandet af ministeriel gunst, och att afskräcka folket från utöfnigen af sina lagliga rättigheter, genom en inconstitutionel militär-magt." "Edra ministrar," så heter det vidare, "hafva, vi säga det med ledsnad, icke botat det sålunda förorsakade missnöje, hvarken genom rättvist estergifvande, eller genom en sådan liberal politik, som ett fritt folk har rätt att fordra af sina styrande. Tvärtom hafva lagarne blifvit verkställda med en exempellös stränghet, hvilken väckt afsky och oro hos E. M:ts trogna undersåter; och långt ifrån att de fått någon upprättelse, hafva inskränkings-lagar blifvit införda af sjelfva dessa Ministrar, för att stödja deras elaka styrelse." Därpå skildras på ett förfärligt sätt, huru som, "under det Ministrarnes förhållande gick ut på att väcka missnöje hos folket och att drifva missnöjet till förrädiska handlingar," dessa Ministrar alldeles försummat nationens ekonomi "och synas, af liknöjdhet eller brist på politiska talenter, icke vilja bota det onda." Sedan genomhäcklas processen mot Drottningen. "Försöket att muta henne att blifva utomlands, under en falskt tillvitad brottslighet; billens framläggande för Öfverhuset, sedan Underhuset förklarat den skola bedraga parlamentets hopp, förnedra kronans värdighet och skada rikets viktigaste interessen; resultaterna af de skändliga bestickningar, som vunnits af en afskyvärd Commission; försöket att förnedra Drottningen och, med henne, hela Brunsvigska huset genom en ex-post-facto lag, inconstitutionel i sin natur och sina följder; rättvisans kränkande, å ena sidan genom föreningen af anklagares, domares och Jurymäns befattningar hos samma personer, å den andra genom nekad rättighet att använda medel till försvar; alla de steg, som föregått denna skändliga rättegång; användande af utländska ministrar och agenter; betalandet af spioner, domestikers bestickande och anticipering af domen mot Drottningen, genom hennes namns utslutande ur Kyrkobönerna; slutligen, sedan deras ilskefulla bemödanden strandat, den arbiträrt usurperade rättigheten att, på eget beväg, låta Drottningen bibehålla ett anslag på allmänna skattkammaren, under parlamentets session, och deras råd

att plötsligt prorogera parlamentet, för att förekomma en undersökning om dessa onskedfulla procedurer och hindra Drottningens vädjande till folkets representanter — äro lika många handlingar af en trolös och elak politik, som, deroim äro vi öfvertygade, icke kunde erhålla E. M:s bifall utan genom missbrukande af E. M:s Konungsliga förtroende, och som fordra, att desse ovärdige Ministrar, som upptäckt och ledt en så illasinnad conspiracy, genast afsättas."

"Vi anhålle underd. att få försäkra E. M., att dessa föreställningar äro förestäfvade af vår upriktiga tillgifvenhet för denna constitution, som satt E. M:ts höga familj på detta rikets thron, af en upriktig tillgifvenhet för E. M:ts person, och af en brinnande önskan att befrämja E. M:ts regerings framtida ära. Och i denna anda är det, som vi besvärja E. M. att, genom en lycklig ändring af mesurer och rådgifvare, förena Brittanska folkets stora familj, som länge varit söndrad, skymfad och förtryckt, och som skulle önska att bibehålla E. M. på thronen, tryggad af dess rättvisa tillgifvenhet och förherrligad af industriens outtömliga källor. Vi bönfalle underd., att E. M. täcktes från sin åsyn och sina rådslag förvisa dessa Ministrar, hvilkas förderliga åtgärder så länge satt thronen i fara, förstört constitutionen och skadat folkets trefnad." — Konungen gaf följande svar: "Det är med största smärta jag hört de tänkesätt, som innehållas i den adress och petition, hvilken blifvit till mig öfverlemnad af Staden Londons Lord-Mayor, Aldermen och Äldste (Common Council). Hvilka och bevekelse-grunderne må vara hos dem, som tillvägabragt den, syftar den tydligen att upptända passionerna och förvilla omdömet hos den lättrognaste och minst uplysta delen af mina undersåter, och det för att öka alla de svårigheter, mot hvilka vi hafva att kämpa."

Timmerhandlarne i Canada hafva beslutit att skicka deputerade till London, för att förebygga de för deras näring förderliga steg, hvilka man föreslagit.

Spanien. (Underrättelserna gå till d. 30 Nov.) Konungen har, oakadt sin svaga hälsa, arbetat med sina Ministrar och gjort följande utnämningar: till Gen. Inspektör för Milicen D. Pedro de la Barcena (f. d. Gen. Cap. i Galicien); till Gen. Capit. i Galicien D. Th. Moreno (f. d. Gen. Capit. i Gamla Castilien); till Gen. Capit. i G. Castilien D. Carlos Espinosa; till Gen. Capit. i Arragonien D. Raph. Riego (hvars försoning med Ministären således var säker), till Gen. Cap.

i Estremadura D. Man. Velasco; till Gen. Capit. på Baleariska öarna D. Ant. Zea; till Gouverneur i Malaga D. Mig. Lopez Banos; till Gouz. i St. Lucar de Barrameda D. Fel. de Arco Agüero; till Minister i Lissabon D. Ant. Alcala Galiano (ifrig talare i Fontana de Oro, Riegos försvarare); till Xefe Politico i Madrid Marq. Cerralbo, o. s. v. Nästan alla revolutions-hjältarne äro således använde i de viktigaste embeten och allt bebådar constitutionella systemets befastande.

På flera ställen i riket hafva varit oroligheter. D. 27 Nov. arresterades flera personer i Madrid för uproriska rop på gatorna. Genom Leon har tagat en trupp till häst och ropat: "Iesve Konungen! bort med constitutionen!" Bland de i Madrid häktade äro en Konungens Kammarherre och Hrr. Mariano Martinez och Joaq. Lozano, som utgifvit stora summor, i synnerhet till slagtare, för att tillvägabringa en contra-revolution. Lugnet var dock återställt och loyalty adresser till Konungen inkommo från alla landsändar. Det var endast mot Zigener och stråtröfvare, som milicen ännu hade att fäkta.

Erkebiskopens i Valencia icke blott lön, utan äfven privata egendom är indragen och han sjelf d. 23 Nov. afrest till Rom. — Capuciner-Generalen, som skrivit mot constitutionen, har förlorat processen i sista instance inför Censurjuntan, och hans skrift skall offentliggen sönderivas.

De sista uppträderna i Madrid, hvilka så tydeligt ådagalade folkets ömtålighet om constitutionen och uppmärksamhet äfven på det minsta tecken till dess kränkande, lära dock icke hafva varit så mycket grundade på någon föresats hos Konungen att göra intrång på constitutionens område, utan fast mer på ett missförstånd eller förhastande hos Vigodet. Då denne var nämnd till Statsråd och under det Jabat, den ende hos Konungen då befintliga Minister, höll på att utfärda fullmagten i laglig form, skref H. M. en billet till Vigodet (med hvilken H. M. brukade brevväxla) och underrättade honom om hans utnämning. Vigodet, antingen af otidig ifver eller, som någre berättat, af misstanka, att någon efteråt Konungens hand, bar billeten till de öfriga, i Madrid varande, Ministrarna, hvilka kanske icke bordt taga saken så läftigt, utan afvakta formaliteten. Så berättas hela händelsen åtminstone af många, som icke förstå, hvarföre Konungens lugnande bref till beständiga utskottet icke genast blef tryckt; det hade utan tvifvel genast frambragt samma lyckliga verkan, som sedermera, — Gen. Carvajal,

underrättad om sin utnämning till Gen. Capitaine, påyrkade häftigt att blifva satt i besittning af sitt embete och arkiverna. Folket, som fått en viik om allt detta, samlades, trupperne grepo till vapen, Utskottet sammanträdde och till nationalmilicon och gardet afgick befallning att icke lyda någon, som komme från Escorial, utan blott Utskotts-Presidenten. Klubbar, Frimurare o. s. v. samlades äfven. På Utskottets första förfrågan svarade Konungen den 16, att billetten var skriven utan bi-afsig, att Carvajals utnämning var utfärdad genom Krigs-Ministèren, att H. Ms hälsa ännu hindrade återkomsten² o. s. v. Detta tillfredsställde så litet, att 12000 beväpnade, som icke voro soldater, genomströko gatorna och lagade sig till att gå till Escorial, i synnerhet sedan bekant blef, att Franska Ministern sedan tre dagar var där. Utskotts-Presidenten, Quiroga, Galiano m. fl. afrådde folket från ett dylikt företag; och det hade god verkan. Det öfriga är redan bekant. — Folkets ifver var märkvärdig; utom Cataloniens, tillbjöd sig äfven Bilbao's milice att gå till Madrid, i fall det skulle behövas. I Oviedo samlade sig folket, bildade sig till milice och valde Riego till anförare. Österreichische Beobachter berättar naturligtvis hela förloppet annerlunda.

Öfver Frankrike berättas, att flere Xefes politicos till regeringen insändt exemplar af proclamationer, som till tusendetal spridas på landet och hafva till öfverskrift: "Kongl. anti-constitutionella arméen." I Valencia gäser ännu, och säkert till dess Elio blifvit lagförd.

Från Cuba berättas, att om ön blifver anmodad att månadligen försträcka 100,000 piaster åt Morillo, skola invånarne finnas föga benägne att utbetala denna samma, om man skall döma efter den anda, hvarmed den nya Spanska constitutionen der blifvit emottagen. Många påstås önska Södra Amerikas oberoende, och äfven de, som hylla Konungens sak, äro föga fallna för penninge-offer. — I sista dagarna af November skall ett från Laguiria kommande skepp hafva till Santander medfört underrättelse om en fullkomlig seger, Morillo vunnit öfver Bolivar, som blifvit tvungen att begära underhandling.

Portugal. Engelska Ministeriella tidningar innehålla följande bref från Lissabon af d. 3 denes: "I England tyckes man icke veta, att vi äro här fullkomligt styrda och bevakade af en 14,000 man stark garnison. Det är sant, vi hafva styresmän, som enligt vanliga routinen sanctionera ärenderna i hufvudstaden (ty jag kan icke säga landet);

men då frågan är om något mera omfattande steg (om man måste gripa till någon våldsamt eller arbiträr åtgärd, för att gynna frihetens sak), då hålles en militärisk conseil, sammansatt af alla corps-ernas befälhafvare. De discutera sins imellan förslaget, och om det gillas, lemna de genast handräkning till verkställigheten, nemligen en squadron dragoner eller ett compagni fotfolk. En sådan domstol är det, som beslutit f. d. Vice Presidenten Silveiras afsättning och förvisning. Beskaffenheten af hans brott har ännu icke blifvit allmänheten meddlad. Freire, Presidenten, har redan upptäckt, att pånyttfödelsens gång är så helt annerlunda i utförandet, att han yttrar en bitter ånger att hafva inblandat sig i revolutionen. Han har dragit sig ifrån allmänna ärenderna, öfverlemnade åt dem, som hafva mindre förutsende och mer äregrighet än han, det fåfänga bemödandet att styra den mäktiga machine, som okunnigheten satt i rörelse och som innan kort skall krossa dem, hvilka af oförnuft blandat sig i dess complicerade driftjädrar."

Till Pernambuco i Brasilien hade första underrättelsen om Portugisiska revolutionen ankommit d. 22 October, genom en Engelak paket, som lemnat Falmouth d. 10 Sept., just som revolutionen i Porto där blef känd. Auctoriteterna i Pernambuco tvungo genast alla skeppare, som ämnade sig till Lissabon, att förbinda sig att icke anlöpa denna stad, om revolution äfven utbrustit där.

Tyska tidningar innehålla från Portugal hufvudsakligen följande. Regeringen har till Lord Castlereagh inberättat, hvad som förefallit vid Lord Beresfords ankomst på Tejo. Lord Castlereagh har, genom Engelska Ministern i Lissabon, svarat, att Engelska regeringen icke kan yttra sig öfver hvad som händt med Lord Beresford, och att det tillhörde endast Hans Allratrognaste Maj:t att däröfver fordra räkenskap. — Utrikes portefeullen, som Silveira hade, är öfverlemnad åt Qrefve Sampayo, i hvars ställe åter Gen. Cabreira är utnämnd till President i Cortes's förberedningsjunta, med åliggande att ytterst påskynda dess arbeten. — Teixeira ville d. 18 Nov. afsäga sig öfverbefälet öfver arméen; men Juntan mottog icke hans ansökning därom, utan updrog honom i stället d. 20 presidium i en militär-commission, som skall afgiva förslag om arméens organisation, tjänstgöring och aflöning.

Neapel. (Underrättelserna gå till d. 26 Nov.) Man vet nu med säkerhet, att de utspridda ryktena om stora sjö-rustningar i Trieste äro falska.

Ministären har lofvat att inom kort kungöra Rikets förhållanden till främmande magter. Detta väntas med otålighet, emedan, under ovissheten, utspridas de oömligaste rykten. Så hade man utspriddt, att Furst Lichtenstein kommit till Neapel med Troppauska congressens ultimatum. Detta har regeringen vederlagt. — I en skrivelse till parlamentet af d. 18 Nov. förklarar Riksföreståndaren, att han, i händelse af ett fiendtligt anfall, ämnar sjelf anföras arméen, hvars utseende, säger han vidare, sedan kort tid betydligt förbättrat sig. Den är talrik och väl utrustad; att hon skall blifva äfven väl disciplinerad, var då hans högsta omsorg. Gacta är nu i fullkomligt försvarsstånd.

Den till Neapolitansk Embassadeur i England utnämnda Furst Cimitile har afrest till London.

Efter Riolis förslag d. 11 i parlamentet, angående klostren, föreslog Macchiaroli, att 1:o alla gods och inkomster, tillhörande Biskops- och Erkebiskops-embeten, måtte indragas till staten, hvar emot Biskopar och Erkebiskopar skulle få bestämd måttlig lön; 2:o alla munk-ordnar skulle uphäfvas och deras gods indragas till staten; 3:o sista concordatet uphäfvas. — Öfverste Pepe talte emot de stora kostnaderna till theatren; Mazziotti mot pensioner. — D. 20 angrep Castagna häftigt Ministrarne (" hvilka, såsom Judarnas målustod, allt jemnt ställde sig mellan Konung och folk") för ett circulär till Intendenterna, och fordrade, att Ministrarne därföre borde anklagas. — Bland dem, hvilka blifvit Konungen föreslagna, såsom Candidater till Stats-Råd, äro Gugl. Pepe, Raf. Pepe m. fl.

Ryssland. H. M. Kejsaren har från Troppau d. 2 Nov., i afseende på händelsen med Semenowska gardet, utfärdat General-ordres till arméen, hvaruti regimentets uppförande på det högsta ogillas och tillika förordnas, att alla under-officerare och soldater därvid fördelas på arméens särskilda regimenter, "på det de ångerfulla måste eftersträfva att framdeles försona sin förbrytelse genom ifver i tjensten." De brottligaste äro öfverlemnade åt Krigsrätter, för att straffas efter lagens hela stränghet. Officerarne, som visserligen icke deltog i olydnaden, utan tvärtom försökte, fast förgäfvades, att återställa lugnet, bevisade dock därigenom, att de icke förstätt sättet att behandla soldaterna och skaffa sig lydnad af dem. De placeras därföre på linie-regementerna, dock med bibehållande af sin tour och de gardes-officerare tillkom-

mande rättigheter. Öfverste Schwartz ställes för Krigsrätt, emedan han icke förstätt att genom sitt uppförande skaffa sig lydnad af regimentet. För att åter komplettera Semenowska gardet, utses grenadier-compagnier.

Öfra Italien. I Rom hade utbredt sig ett rykte, som sedermera befunnits ogrundadt, nemligen att garnisonerne i Alessandria och Turin gjort upror, att soldaterna i början ej velat men att de ändtligen blifvit förmädda af sina officerare.

Turkiet. Alis fullkomliga kufvande tyckes vilja draga ut på tiden. Sultan skall egenhändigt hafva skrivit till Storviziren och förebrått honom detta. Alis styrka är 900 man och 200 kanoner. Han gör ofta lyckliga utfall. Belägrings-corpsen är 20,000 man.

Tyskland. En Preussisk Stabs-officer af första rangen tros gå, såsom General-commissarius till Österrikiska arméen i Italien och medtaga ett tillräckligt antal stabs- och Subaltern-Officerare.

Asien. Kejsaren i China har aflidit.

Red. har, såsom de redan införda annonser utvisa, funnit sig böra taga årsprenumeration och bibehåller samma pris som förut, nemligen 6 R:d b:co för hela årgången eller 104 numnor. Den enligt Kongl. Maj:ts, i Inrikes tidningen redan kungjorda, nådiga beslut, på denna tidning sig belöpande postporto vore omöjligt att på förhand beräkna; men Red. anser sig, efter öfverslag, kunna komma ut med 32 sk. b:co för hvar prenumerant; hvarföre således tidningens pris för prenumeranter i landsorterna blifver:

Prenumerations-avgift	6 R:d	
Postporto	-	- 32 sk.
Avgift till Postförvaltare		
här i Stockholm	-	1 --
D:o i landsorten	-	1 --
Summa 8:		32.

